

Jaarplan arbeidsmarktbeleid 2011

Gemeente Helmond

Jaarplan Arbeidsmarktbeleid 2011 Gemeente Helmond

December 2010

Achtergrond en opzet nota

In mei 2007 heeft de Helmondse gemeenteraad de Kadernotitie arbeidsmarkt 2007-2010 vastgesteld, waarin de hoofdlijnen van het Helmondse arbeidsmarktbeleid staan omschreven. Dit beleid wordt jaarlijks uitgewerkt in een arbeidsmarktprogramma. Voor u ligt het Jaarplan arbeidsmarktbeleid voor het jaar 2011. De periode waarin de vorige twee jaarplannen (2009 en 2010) zijn opgesteld en uitgevoerd was i.v.m. de ongekend diepe economische crisis. De dynamiek en vooral onzekerheid in die periode hebben ook geleid tot een situatie waarin het haast onmogelijk was om betrouwbare prognoses uit te brengen voor de ontwikkelingen in 2009 en 2010. Sinds de kredietcrisis uitbrak, halverwege 2008, hebben alle 'conjunctuurborsers' keer op keer hun ramingen moeten bijstellen. Naar beneden welteverstaan. Niemand wist hoe diep de crisis zou worden en hoe lang die zou aanhouden. Vanaf begin 2010 krijgen de signalen en dus ook de prognoses in toenemende mate weer een positieve klank. De weg naar boven is duidelijk gevonden, waarbij de regio Zuidoost Brabant voorop loopt. Tegelijkertijd staan nog lang niet alle signalen op groen: het herstel is nog broos en er zijn nog risico's op een nieuwe crisis.

Zoals aan de Helmondse gemeenteraad is toegezegd blikken we in deze nota terug op 2010: welke ontwikkelingen zijn er geweest, welke acties zijn genomen en wat heeft dat opgeleverd? Op basis van de huidige situatie op de arbeidsmarkt en de te verwachten ontwikkelingen wordt vervolgens een overzicht geboden van de acties en initiatieven die in 2011 ondernomen gaan worden. Hierbij dient aangetekend te worden dat in het voorjaar van 2011 een nieuw sociaaleconomisch beleidsplan zal worden gepresenteerd: meerjaren visie op de sociaaleconomische situatie van Helmond en wat daarbij de beleidskaders zullen zijn voor de komende jaren. De visie op werkgelegenheids- en arbeidsmarktbeleid maakt daar onderdeel van uit. Naar verwachting zullen in de loop van 2011 op grond van die nieuwe visie en kaders nieuwe activiteiten geïnitieerd worden die niet in deze nota staan beschreven.

De opzet van het jaarplan is als volgt:

In hoofdstuk 1 geven we een situatieschets van de (Helmondse) arbeidsmarkt ultimo 2010. Hierbij wordt ingegaan op een aantal ontwikkelingen en kernindicatoren. In hoofdstuk 2 gaan we in op de maatregelen die in het kader van de crisis zijn genomen en wat de resultaten zijn. In hoofdstuk 3 blikken we terug op de belangrijkste resultaten voor ieder van de vijf hoofdclusters aan activiteiten/projecten uit het vorige jaarplan. In hoofdstuk 4 gaan we in op de doelstellingen en acties van het nieuwe jaarplan 2011. In de bijlagen is een totaaloverzicht gegeven van de acties (Bijlage I).

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
Hoofdstuk 1. De arbeidsmarkt in Helmond in vogelvlucht	8
1.1. Werkloosheidsontwikkeling in 2010	8
1.2. Vacatureontwikkeling in 2010	10
1.3. Bijstandsontwikkeling in 2010	12
Hoofdstuk 2 Voortzetting crisisaanpak	13
Hoofdstuk 3 Resultaten per cluster	16
Hoofdstuk 4 Prognoses, uitgangspunten en activiteiten Jaarplan 2011	23
Prognoses	23
Prioriteiten voor 2011	25
Acties per cluster	276
Middelen en financiering	322

Samenvatting

- Het tegengaan van de gevolgen van de economische crisis heeft ook in 2010 hoog op de agenda gestaan. Ten gevolge van de crisis stond de werkloosheid aan het begin van 2010 op ruim 11% met meer dan 4300 werkloze Helmonders. Ook de gevolgen voor de jeugdwerkloosheid en de bijstand waren in 2010 nog goed te merken. Tegelijkertijd dient geconcludeerd te worden dat Helmond aanzienlijk minder hard is getroffen door de economische crisis als werd verwacht op grond van de diverse prognoses en van de ervaringen met eerdere crisissen. Bovendien lijkt het herstel zich in Helmond sneller door te zetten dan in de regio.
- Waar in 2009 de werkloosheid in Helmond minder hard steeg in vergelijking met bijvoorbeeld de regio Zuidoost Brabant en de provincie Noord-Brabant (+16% tegen respectievelijk +33% en 27%), laat Helmond ook een hardere daling over 2010 zien: -11% tegen -5.9% in Zuidoost Brabant en -6.5% op provinciaal niveau. Hetzelfde geldt voor de jeugdwerkloosheid: een stijging van 52% in 2009 (tegen +77% in ZO-B en +65% in provincie) en een daling van 14% in 2010 (tegen -6% in ZO-B en -12% in de provincie).
- De bijstandspopulatie is in de eerste maanden van 2010 nog toegenomen maar heeft zich vanaf het voorjaar gestabiliseerd rond de 2300 cliënten.
- De beschikbaarheid van vacatures is in het afgelopen jaar beduidend toegenomen, dit zou kunnen duiden op een toenemende vraag naar arbeid.
- De acties voortkomend uit de regionale actieplannen hebben aantoonbaar bijgedragen aan het bestrijden c.q. dempen van de gevolgen van de crisis.
- De regio Zuidoost-Brabant kreeg als eerste regio in Nederland de klappen van de crisis maar loopt nu ook voorop in het economisch herstel. Tegelijkertijd staan de seinen zeker nog niet op groen: het herstel is nog altijd broos en kan door nauwelijks te beïnvloeden factoren weer omslaan in economisch zwaar weer. De resultaten per november 2010, afgezet tegen de stand van zaken ultimo 2009 en tegen drie ontwikkelingsvarianten, staan in onderstaande tabel:

Tabel 1 Prognoses en stand van zaken 2009/2010

	November 2009	Gunstige prognose voor eind 2010	Tussenvariant	Ongunstige prognose voor eind 2010	November 2010
Arbeitsplaatsen (>12 uur p/w) ¹	34.185	33.800	33.330	32.475	36.085
Werkenden	35.288	35.000	34.410	33.616	37.181
Werkloosheid	4.193	5.000	5.590	6.384	3.903
Jeugdwerkloosheid (tot 27jaar)	582	725	785	885	502
Werkloosheid %	10.7%	12.5%	14%	16%	9.5%
Beroepsbevolking	39.481	40.000	40.000	40.000	41.084
Participatiegraad	66.5%	67%	67%	67%	Nnb
Potentiële beroepsbevolking	59.332	59.550	59.550	59.550	Nnb
Aantal bijstandsgerechtigden	2.146	2.425	2.855	3.260	2.299
% bijstandsgerechtigden	5.4%	6%	7%	8.2%	5.6%
Aandeel jongeren 23jr met startkwalificatie en/of op school	70%	72%	72%	72%	Nnb

¹ Bron: Onderzoek en Statistiek gemeente Helmond. Peildatum: 1 april v/h voorgaande jaar. Dus cijfers vermeld voor november 2010 hebben 1 april 2009 als peildatum.

Bron: UWV Werkbedrijf, afdelingen Onderzoek & Statistiek en Werk & Inkomen gemeente Helmond.

- De algemene verwachting is dat het economisch herstel zich beperkt doorvertaalt naar de Nederlandse arbeidsmarkt. In het meest gunstige geval zou een stabilisatie van de werkloosheid optreden in 2011 t.o.v. 2010. De ervaring van het afgelopen anderhalf jaar leert ons echter dat een positiever scenario niet uitgesloten mag worden.
- Op de langere termijn spelen nog altijd de in het voorgaande jaarplan gesignaleerde factoren en ontwikkelingen, waarbij de huidige crisis slechts een dempend effect heeft:
 - ontgroening en vergrijzing van de beroepsbevolking,
 - leidend tot een ongekende vervangingsvraag naar personeel
 - ten gevolge daarvan een snel groeiend tekort aan gekwalificeerd personeel,
 - vooral grote tekorten in de technische beroepsgroepen
 - maar ook in de zorg
 - vanwege de grote krapte een verbeterd perspectief voor (langdurig) werklozen
- Voor 2011 wordt een drietal varianten gehanteerd: een 'gunstige' variant (o.b.v. extrapolatie van de ontwikkelingen in 2009), een ongunstige variant (o.b.v. UWV en CPB prognoses) en een tussenvariant. Uitgangspunt voor het jaarplan 2011 is de gunstige variant. Zie onderstaande tabel.

Tabel 2 Stand van zaken per november 2010 en drie varianten/prognoses voor 2011

	November 2010	Gunstige variant	Tussenvariant	Ongunstige variant
Arbeidsplaatsen (>12 uur p/w)	36.085	36.085	35.000	34.185
Werkenden	37.181	37.584	37.184	37.084
Werkloosheid	3.903	3.500	3.900	4.000
Jeugdwerkloosheid (tot 27jaar)	502	400	500	515
Werkloosheid %	9.5%	8.5%	9.5%	9.7%
Beroepsbevolking	41.084	41.084	41.084	41.084
Aantal bijstandsgerechtigden	2.299	2.069	2.299	2350
% bijstandsgerechtigden	5.6%	5.0%	5.6%	5.7%
Aandeel jongeren 23 jaar dat een startkwalificatie heeft en/of op school zit	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb

Op grond van de resultaten en ontwikkelingen in 2010 en de te verwachten ontwikkelingen in 2011 zijn de volgende prioriteiten c.q. aandachtsgebieden voor 2011 geformuleerd:

1. Vraaggestuurde benadering arbeidsmarktbeleid. Verder invullen van de werkgeversbenadering door in te zetten op het mobiliseren/benutten van de bestanden/netwerken aan werkgevers. Intensieve samenwerking met bedrijfsnetwerken, zoals BZW, VICH, Stichting Bedrijventerreinen Helmond, FOH en Atlant Partnership. Daarnaast zullen bedrijven met (groei)ambities in de stad proactief benaderd worden. Als laatste betreft het ook de doorontwikkeling van het HRM-servicecentrum op het Werkplein en de koppeling met bestaande initiatieven als de diverse sectorservicepunten van het UWV Werkbedrijf.

2. Blijvende aandacht voor jeugd. Werken aan arbeidsmarktbeleid en een betere aansluiting tussen vraag en aanbod leidt als vanzelf naar aandacht voor scholing. De verwachting is dat in de komende tijd de arbeidsmarkt verder zal verkrappen onder invloed van de vergrijzing en de ontgroening. Hierbij is een trend zichtbaar waarbij de eisen die aan werknemers gesteld worden op alle niveaus en in alle sectoren toenemen. Voor banen die als ongeschoold worden beschouwd is al snel iemand nodig met een middelbare beroepsopleiding. Het is dan ook van groot belang aandacht te (blijven) besteden aan de ontwikkeling en opleiding van jongeren om ze klaar te stomen voor een plek op de arbeidsmarkt. De doorontwikkeling van het huidige Jongerenloket is vanuit die optiek ook in de activiteiten een aandachtspunt.

3. Inzet op 45+. Het aantal niet-werkenden van 45 jaar of ouder is in de afgelopen crisisperiode relatief hard getroffen. In het kader van de regionale crisisplannen is eind 2010 een aantal maatregelen gelanceerd waarmee ingezet wordt op het terugbrengen van deze groep naar de arbeidsmarkt. Daarbij gaat de aandacht enerzijds uit naar opleiding/kwalificatie (d.m.v. een aparte opleidingscheque) en anderzijds naar concrete plaatsingen in het mkb en de uitzendbranche.

4. Competentiegericht activeren van mensen. De kenmerken en competenties van veel niet-werkenden sluiten niet aan bij de vraag. Er is een duidelijke discrepantie tussen de eisen van werkgevers en de kwalificaties van niet-werkenden. Vakscholing is voor veel werklozen en inactieven noodzakelijk om een stabiele positie op de arbeidsmarkt te krijgen. Competentiegericht bemiddelen en daarbij horende instrumenten dienen verder ontwikkeld te worden, waarbij vooral het inpassen in een breder (re-integratie) traject de aandacht verdient.

5. Actief en innovatief Sectorbeleid Automotive en Food. Het arbeidsmarktbeleid kan in de jaren na de crisis alleen succesvol zijn wanneer het is ingebed in een geheel waarbij economisch beleid, infrastructuur, innovatiebeleid en sociaalcultureel klimaat een belangrijke rol spelen. In dat verband pleit de RWI voor een herstelbeleid waarin een nieuw vorm te geven actief en innovatief sectorbeleid waarin het optimaal faciliteren van kansrijke sectoren en bedrijven centraal staat en waarvan het arbeidsmarktbeleid een samenhangend onderdeel uitmaakt. De gemeente Helmond zet al een aantal jaren in op innovatief sectorbeleid voor de speerpuntsectoren Automotive en Food. Ten aanzien van deze sectoren wordt in 2011 prioriteit gegeven aan het verder uitvoeren en intensiveren van de diverse projecten. Centraal daarbij staan de doorontwikkeling van de HTACampus en verdere stappen in de ontwikkeling van een Food Technology Park Brainport.

6. Blijvende aandacht voor preventie van werkloosheid. De inspanningen gericht op het voorkomen van werkloosheid, o.a. door het preventief inzetten van de participatiemiddelen, hebben geleid tot positieve resultaten en vragen om voortzetting/vervolg. Hierbij is van groot belang de samenwerking met o.a. UWV Werkbedrijf en het bedrijfsleven (in kader van 'werk naar werk trajecten').

7. Afronden en afbouwen maatregelen crisisperiode. De lopende actieplannen (Actieplan Arbeidsmobiliteit Regio Brainport en het Actieplan Jeugdwerkloosheid Zuidoost Brabant) afronden en waar nodig/wenselijk het structureel integreren van onderdelen/instrumenten in de reguliere uitvoering en beleidskaders. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de inbedding van de regionale samenwerkingsvormen (o.a. Taskforce) en de inzet van een mobiliteitsteam.

Hoofdstuk 1. De arbeidsmarkt in Helmond in vogelvlucht

Terugblikkend op het jaar 2010 kan gesteld worden dat het voorzichtige economisch herstel zich heeft doorvertaald naar de arbeidsmarkt. Belangrijke factoren voor de economische situatie zijn het afgelopen jaar sterk verbeterd. Waar 2009 volledig een kanteling toonde van een zeer krappe naar een ruime arbeidsmarkt, zien we in 2010 de vraag naar personeel weer toenemen. In Zuidoost Brabant is in sommige sectoren alweer sprake van personeelstekorten (m.n. de uitzendbranche, transport en de metaalsector). Vooral de zogeheten 'flexibele schil' in het personeelbestand wordt weer opgebouwd door werkgevers. Hierbij worden flexwerkers en zelfstandigen zonder personeel aangetrokken.

Maar ondanks alle positieve berichten over het economisch herstel, staan de seinen nog niet allemaal op groen. Zo lijden de bouw en aanverwante sectoren, welke sterk in onze regio vertegenwoordigd zijn, onder de slechte huizenmarkt. Ook leidt het financiële zware weer waarin (lokale) overheden zich bevinden tot vertragingen, uitstel of zelfs afstel van bouwprojecten. Op internationaal niveau is het bijvoorbeeld onduidelijk wat de economische ontwikkelingen in de V.S. gaan zijn en in hoeverre dat aanleiding kan vormen voor een nieuwe periode van wereldwijde economisch moeilijke omstandigheden. Ook zien tal van landen in Europa, waaronder Nederland, zich geconfronteerd met vraagstukken over budgettaire consolidatie. Waarbij het de vraag is of dat zal leiden tot het beknoppen van het economisch herstel. Kortom, er heerst nog onzekerheid over de robuustheid van het herstel en oplettendheid is nog altijd geboden.

1.1. Werkloosheidsontwikkeling in 2010

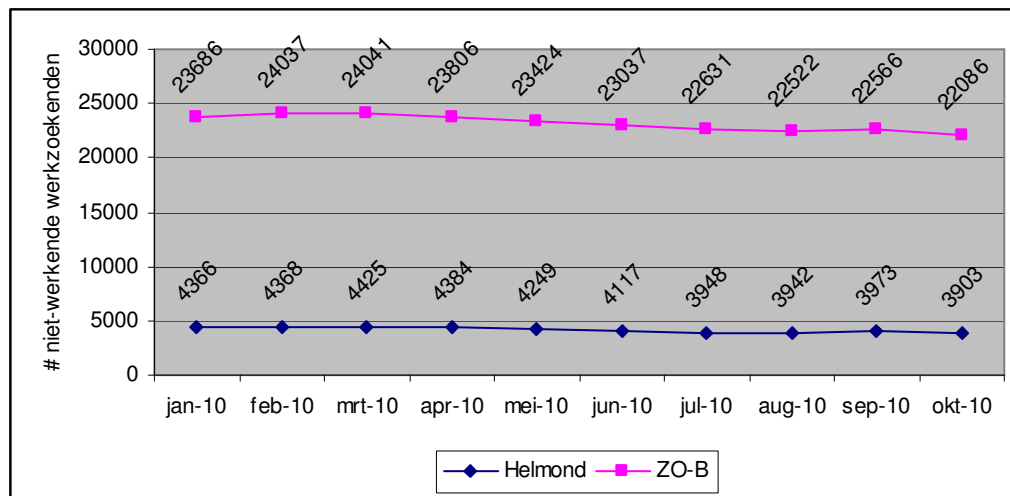
Per 1 oktober 2010 stonden in Helmond 3.903 mensen ingeschreven bij het UWV Werkbedrijf als werkzoekende. Rond de jaarwisseling was in de werkloosheidsontwikkeling een stagnatie waar te nemen, die zich vanaf februari heeft vertaald naar een maandelijkse daling (met uitzondering van augustus 2010). In de periode januari 2010 – oktober 2010 is het aantal werklozen in Helmond met ruim 460 afgenomen, een krimp van bijna 11%. Per oktober 2010 kent Helmond een werkloosheidspercentage van 9,5% (tegen 11,1% per 1 januari 2010). Daarmee kent Helmond een sterkere afname van de werkloosheid dan de regio Zuidoost Brabant (-5,9%), de provincie Noord-Brabant (-6,5%) en landelijk (-3,9%). Daarbij dient ook opgemerkt te worden dat Helmond in 2009 al een beduidend minder sterke werkloosheidsstijging kende dan de regio Zuidoost Brabant en de provincie (+16% tegenover respectievelijk +33% en 27%).

Jongeren vormen in tijden van economische neergang veelal een extra kwetsbare groep. Vanwege hun (nog) beperkte werkervaring en kosten behoren zij doorgaans tot de eersten die door werkgevers worden afgestoten. De werkloosheid onder jongeren kent doorgaans dan ook een beduidend sterkere stijging dan als het gaat over de totale werkloosheid. Dit blijkt nadrukkelijk uit de werkloosheidsstijging onder jongeren tot 27 jaar in 2009, met een toename van 52% in Helmond (381 naar 582 jongeren). De jeugdwerkloosheid in Zuidoost Brabant en de provincie Noord-Brabant steeg zelfs nog harder, met respectievelijk 77% en 65%.

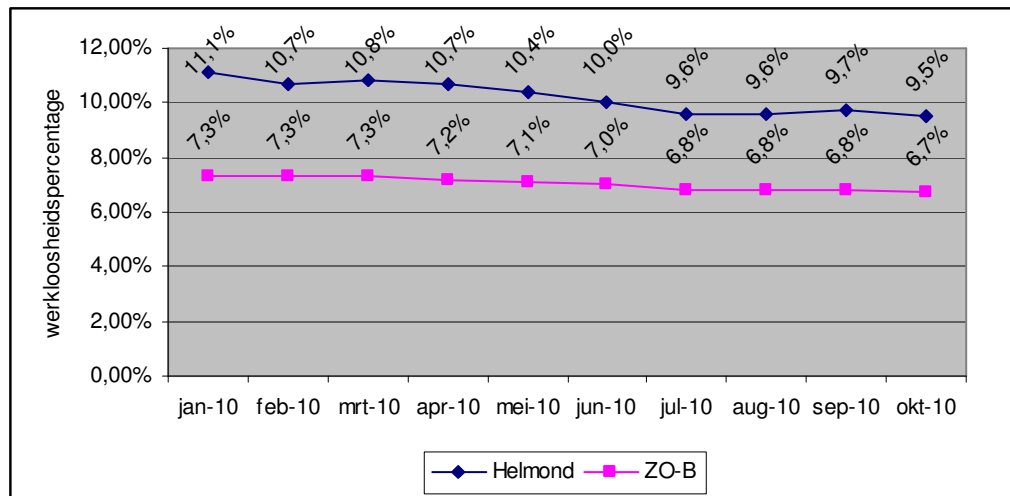
Per 1 oktober 2010 stonden 502 jongeren tot 27 jaar in Helmond geregistreerd als niet-werkend werkzoekend. Een daling van bijna 14% t.o.v. januari 2010. Op het niveau van Zuidoost Brabant kwam die daling uit op minder dan 6%.

De figuren 1 tot en met 3 geven de maandelijkse werkloosheidsontwikkeling weer over de afgelopen periode.

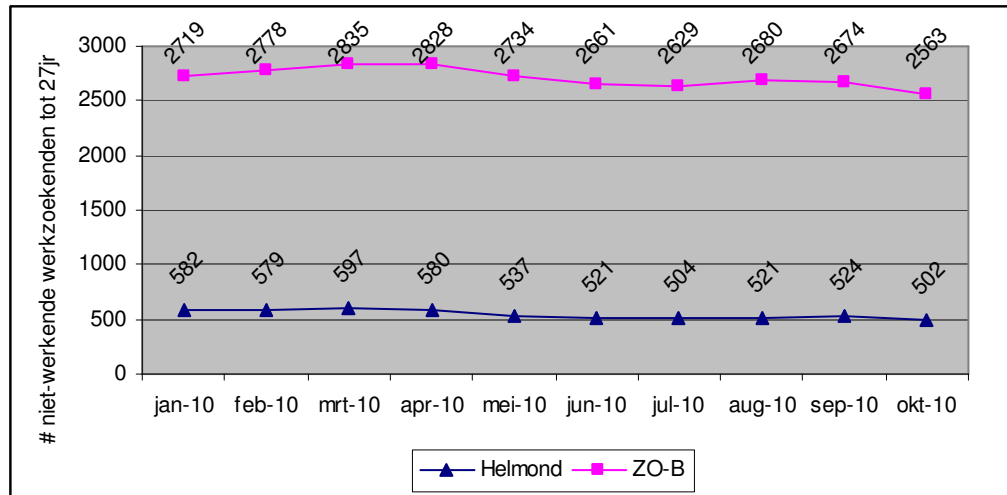
Figuur 1 Ontwikkeling werkloosheid in aantal niet-werkende werkzoekenden

Figuur 2 Ontwikkeling werkloosheid in percentage van de beroepsbevolking

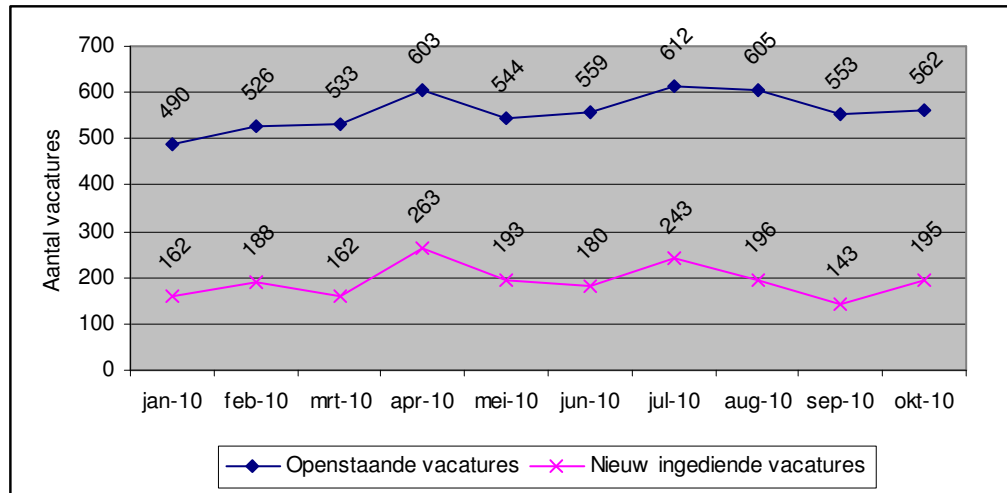
Figuur 3 Ontwikkeling jeugdwerkloosheid in aantal niet-werkende werkzoekenden tot 27jaar

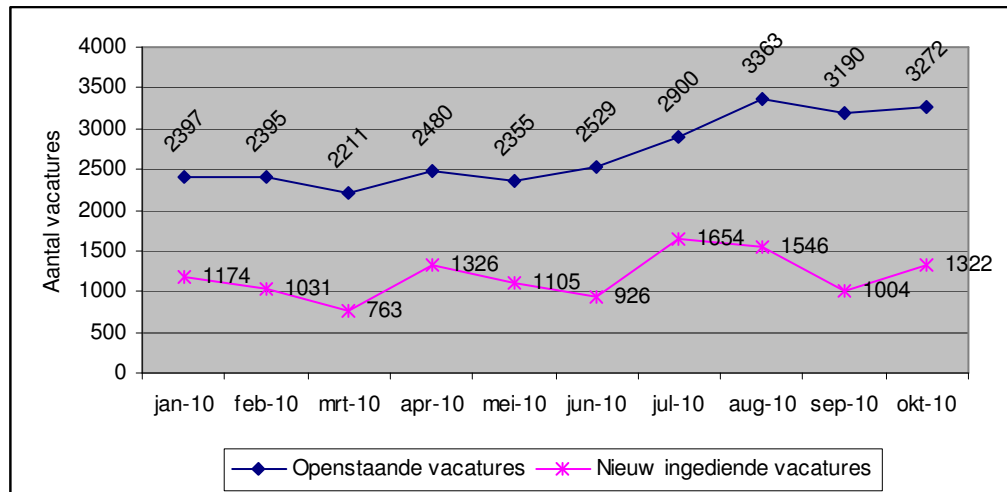
1.2. Vacatureontwikkeling in 2010

Een belangrijke graadmeter voor de situatie op de arbeidsmarkt is de vraag naar personeel. De voornaamste indicatoren daarbij zijn de vacatures die op de Werkpleinen in Nederland worden gemeld. Er zullen meer vacatures bij de Werkpleinen bekend zijn op het moment dat de vraag naar arbeid toeneemt (en vice versa). Als we naar de nieuw ingediende vacatures in Helmond kijken, dan is er sprake van een beperkte groei tussen januari en oktober 2010. Er zijn verschillende pieken te zien, met name in maart en juni met ongeveer 250 nieuwe vacatures. Deze pieken zijn voornamelijk te verklaren door seizoensinvloeden (bouw, agrarische sector, detailhandel en de horeca). Voor wat betreft de openstaande vacatures laat 2010 nadrukkelijker een groei zien, waarbij gemiddeld bijna 560 vacatures openstonden. Zowel het aantal openstaande vacatures als het aantal nieuw ingediende vacatures ligt beduidend hoger in vergelijking met 2009. De ontwikkeling op schaal Zuidoost Brabant is veel grilliger te noemen. Zie ook figuur 4 en 5.

Figuur 4 Vacatureontwikkeling Helmond

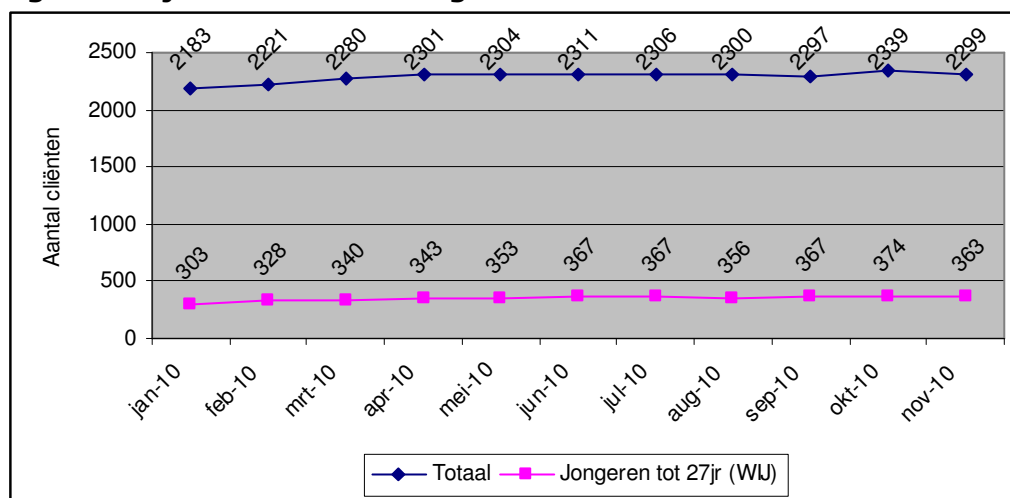
Figuur 5 Vacatureontwikkeling Zuidoost Brabant

1.3. Bijstandsontwikkeling in 2010

Het totaal aantal cliënten in de bijstand laat het jaar 2010 (tot 1 november) een stijging zien van circa 3,5%. Ter vergelijking: over 2009 was de stijging meer dan 16%. De groei in de bijstand is vooral tot stand gekomen in de eerste vier maanden van 2010. Daarna is het zich gaan stabiliseren rond de 2.300 cliënten. Een soortgelijke ontwikkeling is te zien m.b.t. de subgroep jongeren tot 27 jaar in het kader van de WIJ: een groei in het eerste half jaar van 2010 en daarna een stabilisatie. Zie ook figuur 6. Bij de behandeling van het cluster Inschakelen werklozen in het arbeidsproces (hoofdstuk 3) wordt een nadere analyse gegeven van de bestandsontwikkeling en acties die op dat thema genomen zijn.

Figuur 6 Bijstandsontwikkeling

Hoofdstuk 2 Voortzetting crisisaanpak

In september 2008, toen de financiële crisis zich nadrukkelijker begon te manifesteren als een brede economische crisis, heeft de gemeente Helmond de samenwerking opgezocht met de partners in de regio om tot een gezamenlijke crisisaanpak te komen. Dit heeft geleid tot twee pakketten aan crisismaatregelen (Actieplan Arbeidsmobiliteit Regio Brainport en Actieplan Jeugdwerkloosheid Zuidoost Brabant) die in de loop van 2009 tot uitvoering zijn gebracht. Voor de coördinatie en aansturing op regionaal niveau (volledig SRE-gebied) is de Taskforce Arbeidsmobiliteit opgericht. In deze Taskforce bestaat uit de centrumgemeenten Helmond en Eindhoven, de Kempengemeenten, de A2-gemeenten, het UWV Werkbedrijf, Brainport Development, de BZW en het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE).

Voor het Actieplan Arbeidsmobiliteit was ruim € 9 miljoen beschikbaar (beschikbaar gesteld door de regio, met name de 21 regiogemeenten en de provincie). Voor het Actieplan Jeugdwerkloosheid is € 4,5 miljoen beschikbaar vanuit het Rijk en het Europees Sociaal Fonds.

Het Actieplan Arbeidsmobiliteit Regio Brainport, met een looptijd van februari 2009 tot en met december 2010, kent de volgende uitgangspunten/doelen:

- Het dempen van de negatieve effecten van de crisis door onder meer:
 - zoveel mogelijk voorkomen van werkloosheid door in te zetten op bemiddeling van werk naar werk
 - het vergroten van het marktbereik van de Werkpleinen waar het gaat om het aantal vacatures
 - inzetten op behoud van vakmanschap, in het bijzonder in de technisch/industriële sectoren
- Het bouwen aan een duurzame arbeidsmarktinfrastructuur door:
 - de publieke infrastructuur te versterken (m.n. rol Werkpleinen en jongerenloketten)
 - en duurzame verbindingen te realiseren met de private infrastructuur (o.a. Werkboulevards, HRM-servicecentrum, Brainport Career Center)

Daarnaast is door de regionale partners ook gezamenlijk opgetreden richting het Rijk, waarbij zeer vroeg het initiatief genomen is om aan te dringen op de noodzaak voor landelijke maatregelen als de Werktijdverkorting, en later de Deeltijd-WW, maar ook een specifieke kenniswerkersregeling.

Het Actieplan Jeugdwerkloosheid Zuidoost Brabant richt zich specifiek op jongeren tot 27 jaar en kan feitelijk als een aanvulling op het Actieplan Arbeidsmobiliteit beschouwd worden. Het plan heeft de verwachte verdubbeling van 2.200 werkloze jongeren in 2009 naar 4.400 in 2010 helpen voorkomen door gezamenlijk te investeren in het (verder) scholen, kwalificeren en of speelklaar houden van alle (kwetsbare) jongeren in de regio. Tevens is ingezet op het intensiveren van de samenwerking tussen de betrokken partners in de regio.

Waar de genomen maatregelen in 2009 al aantoonde effect te hebben², zien we voor 2010 een voortzetting van de positieve ontwikkelingen. Daarbij verwijzen we naar de bovenstaande gegevens m.b.t. de Helmondse en regionale arbeidsmarkt, maar zeker ook naar het gebruik van de aangeboden regelingen en maatregelen die zijn genomen.

In oktober 2010 heeft het SRE, dat optreedt als penvoerder van de Taskforce Arbeidsmobiliteit, formeel gerapporteerd over de resultaten tot en met juni 2010³. De belangrijkste resultaten op een rij:

- In totaal zijn er tot en met juni 2010 bijna 19.000 mensen geplaatst op een baan, leerwerkbaan of stage via de Werkpleinen en projecten uit de beide actieplannen. Daarmee vertonen de resultaten een duidelijk opgaande lijn t.o.v. 2009 (in heel 2009 werden bijv. 10.462 mensen geplaatst op een baan, tegen 8.337 alleen al in de 1^e helft van 2010).
- Ruim 5.000 mensen hebben gebruik gemaakt van scholingsinstrumenten aangeboden vanuit de Werkpleinen of aangesloten scholingsinstanties.
- In de eerste drie kwartalen van 2010 is bij 2424 werkzoekenden een competentietest afgenomen via de Werkpleinen. Hiervan waren er bijna 800 voor werkzoekenden in de regio Peelland, waaronder 350 specifiek uit Helmond. Dat is vergelijkbaar met het niveau van 2009, waar in het hele jaar 3.100 testen zijn afgenomen.
- Het aantal verstrekte opleidingscheques kwam uit op 463, waarvan 134 in de subregio Helmond/Peel. Sinds de invoering in juni 2009 zijn ruim 1.000 cheques verstrekt en de verwachting is dat over de hele looptijd 1400 opleidingscheques zijn verstrekt. De opleidingscheque is bedoeld als steun in de rug van werkzoekenden/uitkeringsgerechtigden, waarmee zij zich na ontslag of bij dreigend ontslag kunnen laten om- of bijscholen. De opleidingscheque voorziet in een maximale opleidingsvergoeding van € 2000 en wordt enkel na goedkeuring van het Servicepunt Leren en Werken verstrekt. Uit een korte evaluatie in het voorjaar van 2010 is gebleken dat werkzoekenden de opleidingscheque als een succesvolle maatregel zien.
- Het aantal jongeren dat tot en met mei 2010 geplaatst is op een baan komt uit op 1.419. Het aantal jongeren geplaatst op een leerwerkbaan (BBL) komt uit op 805.
- Extra aandacht is geschonken aan het vergroten van het vacaturebestand op de Werkpleinen. In 2009 werden ruim 11 duizend vacatures binnengehaald op de Werkpleinen in ZO-Brabant. In de eerste drie kwartalen van 2010 is al een aantal bereikt van ruim 10 duizend vacatures, waarbij in het derde kwartaal 3.700 vacatures zijn binnengehaald.

In oktober 2010 is bovendien vanuit de Taskforce Arbeidsmobiliteit een tweetal nieuwe regelingen van start gegaan:

- *Regeling Arbeidsmobiliteit Jeugd*, bedoeld om jongeren tot 27 jaar in de Brainport-regio aan het werk te houden dan wel te krijgen, vooral in de technische sectoren, industrie en bouw. Waar het gaat om jongeren zonder startkwalificatie worden werkgevers extra gestimuleerd om hen een dienstverband te bieden. De regeling richt zich op het plaatsen van jongeren bij mkb-bedrijven en bij uitzendbureaus waarbij een duurzaam dienstverband het uitgangspunt is. Daarnaast worden opleidingsbedrijven voor de bouw en aanverwante sectoren in de regio ondersteund om jongeren die zij in dienst hebben te behouden en verder op te leiden. Met deze regeling kunnen naar verwachting circa 300 jongeren geholpen worden.

² Zie Jaarplan Arbeidsmarktbeleid 2010 – Gemeente Helmond, in het bijzonder Hoofdstuk 2.

³ In het 1^e kwartaal 2011 volgt de rapportage over het 2^e half jaar van 2010

- *Regeling Arbeidsmobiliteit 45plus*, specifiek bedoeld voor mensen van 45 jaar of ouder die (dreigend) werkloos zijn. De regeling is uitgewerkt langs drie lijnen: een speciale (ruimere) variant van de opleidingcheque, een plaatsingsbonus voor uitzendbureaus in het geval van duurzame dienstverband, een plaatsingsbonus voor mkb-bedrijven in geval van duurzaam dienstverband. Met deze regeling kunnen 250 tot 300 mensen geholpen worden.

In afwachting van de in oktober geïntroduceerde regeling Arbeidsmobiliteit Jeugd heeft de gemeente Helmond in het voorjaar van 2010 een loonkostensubsidieregeling beschikbaar gesteld voor Helmondse jongeren die een praktijkopleiding volgen bij opleidingsbedrijven in de regio Helmond. De jongeren hebben een dienstverband bij het opleidingsbedrijf maar worden tegen een vergoeding ingeleend door aangesloten lidbedrijven. Door de crisis in met name de bouwsector werden jongeren in toenemende mate teruggestuurd, ontving het opleidingsbedrijf geen inkomsten en ontstond het risico dat jongeren ontslagen zouden worden. Met de inzet van deze vorm van loonkostensubsidie is voorkomen dat (vooralsnog) 20 jongeren werkloos raakten en hun opleiding gedwongen hebben moeten staken.

Hoofdstuk 3 Resultaten per cluster

Het jaarplan arbeidsmarktbeleid 2010 kent een vijftal clusters waarbinnen de diverse activiteiten en programma's zijn samengebracht. Per cluster volgt nu een korte toelichting van de belangrijkste resultaten en ontwikkelingen over 2010.

Cluster I Economische structuurversterking

In 2010 zijn voor zowel de doorontwikkeling van de High Tech Automotive Campus (HTACampus) als de Groene Campus belangrijke vervolgstappen gezet. Voor de HTACampus is in 2010 het businessplan voor de Automotive Facilities Brainport Center (AFB Center) opgesteld samen met het automotive bedrijfsleven en kennisinstellingen (o.a. TNO, VDL, Brainport Development). Op grond van dit businessplan is een FES-aanvraag gehonoreerd en een subsidie van € 9,3 mln toegekend aan het project. De verdere uitwerking van de laboratoria en testfaciliteiten is in volle gang. Er komt een laboratorium voor elektrische voertuigtechnologie, een voor *driving guidance*, een op het gebied van productie en een unit voor algemene testfaciliteiten. Naast de vier labs krijgt het AFB Center een Accelerator Center met kantoren en werkplaatsen, bedoeld als doorgroeifaciliteit. Daarnaast is in 2010 gestart met de ontwikkeling van het Masterplan voor de HTACampus (i.s.m. Hurks Vastgoedontwikkeling). Het Masterplan, dat zich sterk richt op de ruimtelijk-fysieke omgeving (gebiedsontwikkeling) op en rond de campus, wordt begin 2011 gereed verwacht.

Verder hebben in 2010 zich 16 nieuwe partijen op de HTACampus gevestigd. Het gaat daarbij in eerste instantie om circa 15 fte maar met groeiperspectieven. Ook hebben in 2010 rondom de HTACampus diverse evenementen plaats gevonden waarmee Helmond zich zowel nationaal als internationaal heeft weten te profileren, zoals: de A270 als onderzoeksomgeving van TNO voor spookfiles (februari 2010), de Finaledag Eureka!Cup 2010 (mei 2010, nationale competitie voor studenten mbt prototypebouw), het 7th International Automotive Congres (juni 2010, congres voor automotive professionals op vlak van innovatie en technologie), en de Automotive Day HTACampus (november 2010, voor 1^e jaars automotive studenten van ROC, Fontys, HAN, Hs. Rotterdam, TU/e).

In het kader van Food is vooral de doorontwikkeling van de Groene Campus tot een brede Food Technology Park Brainport noemenswaardig. Samen met het foodbedrijfsleven en onderwijs is in 2010 gewerkt aan de planontwikkeling van het Food Technology Park Brainport. In september 2010 is de eerste fase van het businessplan aan de provincie Noord-Brabant aangeboden. In het kader van het Samen Investeren programma is een maximale bijdrage vanuit de provincie toegekend van € 2,3 mln. Eind van 2010 zal gestart worden met de realisatie van de eerste campusonderdelen: een Food and Fresh Lab (leerbedrijf en testomgeving in één) en Chez Pascal (onderzoekscentrum voor conserveringsmethoden o.b.v. hoge druk technologieën).

Cluster II Ruimtelijk economisch beleid

Binnen dit cluster kan vooral de revitalisering van bedrijventerreinen als een belangrijke ontwikkeling gezien worden. Tot 2010 was steeds sprake van een zeer ambitieus plan om te komen tot herstructurering en revitalisering van bestaande bedrijventerreinen in Helmond, waarbij het in bijzonder ging om Hoogeind. De financiële haalbaarheid was beperkt, mede door een achterblijvende investeringsbereidheid van marktpartijen en de stringente eisen verbonden aan Rijkssubsidies. Samen met het Helmondse bedrijfsleven, onder meer verenigd in de stichting Bedrijventerreinen Helmond, is besloten een andere aanpak te volgen. Allereerst wordt voor de korte termijn in gezamenlijkheid een Actieplan Bedrijventerreinen opgesteld. Dit plan richt zich op het identificeren en aanpakken van verbeterpunten op de Helmondse bedrijventerreinen (bijv verlichting, camerabeveiliging, inrichting openbare weg, handhaving enz). In tweede instantie zal

gewerkt gaan worden aan een nieuw Masterplan Bedrijventerreinen waarin grotere opgaven, wederom in gezamenlijkheid, worden uitgewerkt.

Cluster III Verhogen opleidingsniveau beroepsbevolking

Het Servicepunt Leren en Werken Regio Helmond is een samenwerkingsproject van de gemeente Helmond, het UWV Werkbedrijf, Fontys, SBK, Pyon en het ROC ter Aa. Het heeft als standplaats het Werkplein. Naast de inzet van het Servicepunt Leren en Werken in het kader van de uitvoering van de verschillende crisisactiviteiten (bijv de opleidingcheque), heeft het vanuit zijn reguliere activiteiten de volgende resultaten geboekt:

Tabel 3 Resultaten Servicepunt Leren en Werken Helmond/Peeland (t/m Q3)

Bedrijfsbezoeken	109
Duale trajecten (waaronder BBL opleidingen)	234
EVC's (erkenning verworven competenties)	15
Directe plaatsingen	99
Aantal verstrekte opleidingcheques	177
Aantal infogesprekken leerwerkloket	794

In de loop van 2010 zijn het Servicepunt Leren en Werken en het HRM-servicecentrum (HRM-sv) intensiever zijn gaan samenwerken. Het HRM-sc richt zich op een gecoördineerde en waar mogelijk gebundelde dienstverlening aan werkgevers op het vlak van personeel- en arbeidsmarktvraagstukken. Het HRM-sc is sterk ondernemersgedreven en is van groot belang in het realiseren van een vraaggerichte werkwijze van het Werkplein. In 2010 is het HRM-sc ingetrokken bij het Servicepunt Leren en Werken op het Werkplein om de samenwerking te stimuleren. Dat heeft in 2010 al geleid tot een tweetal concrete projecten waarin werkzoekenden worden opgeleid om te gaan werken in o.a. de metaalsector (met baangarantie).

Het HRM-sc heeft ook een verdere ontwikkeling doorgemaakt. Hierbij is toegewerkt naar een eigen juridische status voor het HRM-sc in de vorm van de stichting HRM-servicecentrum regio Helmond. Daarbij is de rol van ondernemers/werkgevers versterkt doordat het bestuur van de stichting volledig bestaat uit vertegenwoordigers van de belangrijkste ondernemers- en werkgeversverenigingen uit Helmond e.o.. De gemeente en ook het UWV krijgen een meer adviserende rol. Aanbieders van werkgeversgerichte diensten kunnen nu enkel nog in een 'providerboog' participeren. Verwacht wordt dat de stichting operationeel is ultimo 2010.

Ten aanzien van de inhoudelijke activiteiten van het HRM-sc in 2010 kan het volgende worden vermeld:

- Voortzetting samenwerking met mobiliteitsteam i.k.v. crisis en het 'ophalen' van nieuwe vacatures uit eigen P&O netwerk
- Verdere uitvoering van het project De Proeffabriekencarroussel (i.k.v. regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid), in samenwerking met de gemeentelijke arbeidsmakelaar en het Jongerenloket. Hierdoor zijn tot en met oktober 20-25 jongeren zonder startkwalificatie aan praktijkplaatsen geholpen
- Verantwoordelijk voor de ondernemersbijdrage aan de totstandkoming van het Jongerenloket op het Werkplein Helmond (geopend in januari 2010).

- Uitwerking speerpunten van het HRM-sc, in het bijzonder ten aanzien van herkenbaarheid/bereikbaarheid, positionering op Werkplein en het realiseren van een werkgevers-adviesteam.

Cluster IV Inschakelen werklozen in het arbeidsproces

Binnen dit cluster gaat het vooral om de inspanningen gericht op de Helmondse WWB en Wij cliënten. Daarbij is in 2010, evenals in 2009, de aandacht sterk gericht geweest op het hoofd bieden aan het toenemende beroep dat gedaan werd op de bijstand. Eerder is geconstateerd dat de totale bestandontwikkeling van WWB en WIJ in de eerste maanden van 2010 nog is toegenomen maar sinds het voorjaar zich eigenlijk stabiliseert rond de 2300 cliënten. Als we kijken naar het aantal nieuwe WWB-aanvragen dan is deze in 2009 sterk toegenomen en heeft het in het 1^e halfjaar van 2010 een piek gekend van bijna 900 aanvragen (tegenover 659 nieuwe aanvragen in de eerste helft van 2009). Hetzelfde geldt voor het aantal toegekende WWB aanvragen: van 411 in het 1^e halfjaar van 2009 en 460 in het 2^e halfjaar en tenslotte naar 576 in de 1^e helft van 2010. Vanaf het 3^e kwartaal van 2010 valt een stabilisatie en zelfs een lichte daling waar te nemen en de verwachting is dat dit ook doorzet in het laatste kwartaal. Daarmee vertoont het een soortgelijk patroon als de ontwikkeling van het totale bijstandsbestand.

Wanneer daarbij de ontwikkeling in de uitstroom c.q. het aantal beëindigingen in ogenschouw wordt genomen dan zien we dat deze sinds het begin van 2009 aan het toenemen is: 311 beëindigingen in het 1^e halfjaar van 2009, 350 in het 2^e halfjaar en in het 1^e halfjaar van 2010 is sprake van bijna 670 beëindigingen.

Dit zou er op kunnen wijzen dat hiermee het directe na-ijleffect van de economische crisis op de bijstandsontwikkeling tot een eind komt.

Waar het gaat om het aantal trajecten voor Wwb-cliënten dat in 2010 is opgestart biedt tabel 4 een overzicht. Daarbij wordt onderscheid gemaakt naar de vier percelen binnen de Helmondse aanbestedingssystematiek.

Tabel 4 Ontwikkeling in percelen re-integratie

Bron: kwartaalverslag WI	Per 1-1-2010	Per 1-9-2010	Nieuw gestart	Beëindigd
Perceel 1 Diagnose	102	145	160	104
Perceel 2 aanbodversterking en bemiddeling	377	400	152	120
Perceel 3 Nazorg	35	39	25	19
Perceel 4 Verzuimcontrole	23	23	9	9

Intake- diagnosetool

Bijzondere aandacht is in 2010 geschonken aan het verbeteren van inzicht in de potenties van cliënten. Daarbij zijn projecten gestart, onder andere in samenwerking met Fontys Actief, om de klantprofielen door te lichten en te verbeteren. Daarnaast is eind 2010 gestart met een aankoopproces van een nieuw intake- en diagnosesysteem. Hierbij is het UWV Werkbedrijf nauw betrokken om de integrale samenwerking verder vorm te geven. Het systeem moet het Werkplein in staat stellen accurate diagnoses te stellen van de startsituatie van de cliënt, inclusief alle competenties, en de koppeling met de vacatures op de arbeidsmarkt. Met het oog op dit laatste punt wordt het HRM-servicecentrum eveneens betrokken in dit traject. Ten slotte worden sinds eind 2010, binnen de bestaande aanbestedingskaders,

nieuwe afspraken gemaakt met de re-integratiebureaus om te komen tot efficiëntere en effectievere trajecten. Hierbij is maatwerk, op basis van competenties, het uitgangspunt.

Ten slotte dient in dit kader ook de pilot Loondispensatie vermeld te worden. Deze pilot, op initiatief van het ministerie van SZW, anticipeert op de mogelijke inzet van loonkostendispensatie om het arbeidspotentieel van mensen die niet in staat zijn het minimumloon te verdienen zo volledig mogelijk te benutten. Helmond is één van de pilotgemeenten waarin de methode van loonkostendispensatie wordt beproefd. Op grond van de resultaten, aangevuld met gemeentelijke beleids- en uitvoeringsvragen, vinden tussentijdse evaluaties plaats. Door deelname aan de pilot is Helmond in staat om in een zeer vroeg stadium ervaring op te doen met nieuwe werkwijzen en is er een goede voorbereiding op nieuwe landelijke ontwikkelingen/wetgeving. Daarbij speelt de verwachting dat binnen 2 a 3 jaar er één nieuwe regeling aan de onderkant van de arbeidsmarkt komt een belangrijke rol. Voor de pilot is een subsidie toegekend van € 115.000, met een mogelijke verhoging van € 39.000. Het project Loondispensatie kent een (maximale) looptijd tot 31 december 2012.

Cluster V Terugdringen jeugdwerkloosheid en aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt

Het merendeel van de activiteiten op het vlak van jeugdwerkloosheid heeft plaats gevonden binnen de context van het Regionale Actieplan Jeugdwerkloosheid. Hierover is eerder in dit hoofdstuk gerapporteerd. Daarnaast dient vermeld te worden dat op 18 januari 2010 het Jongerenloket op het Werkplein Regio Helmond officieel geopend is door toenmalig staatssecretaris Klijnsma. Het Jongerenloket dient het aanspreekpunt te worden voor alle jongeren tot 27 jaar in de regio Peelland met vragen over werk, inkomen of opleiding. Behalve de traditionele partijen op het Werkplein (UWV, afdeling WI, re-integratiebureaus) participeren in het Jongerenloket ook onderwijsinstanties (m.n. ROC ter Aa), het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaten (RMC) en op iets meer afstand werkgevers (via de netwerken van de Proeffabriekencarroussel en het HRM-sc). Wanneer nodig treedt het Jongerenloket pro-actief op door *outreaching* de jongeren op te zoeken en ze (weer terug) de keten van dienstverlening in stimuleren. Daarmee wordt voorkomen dat jongeren uit beeld verdwijnen. In de afgelopen anderhalf tot twee jaar is mede door het Jongerenloket een essentiële verbinding gelegd tussen het preventieve luik (voorkomen voortijdig schoolverlaten) en het curatieve luik (terugdringen jeugdwerkloosheid). Tegelijkertijd is in de ontwikkeling van het Jongerenloket wat vertraging opgelopen, mede door de druk ten gevolge van de crisis en door de invoering van de Wet Investeren Jongeren. Onderwerpen die ultimo 2010 nog hoog op de agenda staan zijn het verbinden van bestaande informatiebronnen mbt de jongeren (systemen zijn nog onvoldoende op elkaar aangesloten), de uitbouw van samenwerking met (onderwijs)partners en de samenwerking met gemeenten die (nog) niet zijn aangesloten op het Werkplein.

Medio 2010 is het meerjarenprogramma Techniekeducatie en –promotie Helmond vastgesteld. Techniekeducatie (en promotie) gaat om het enthousiasmeren van het publiek waar het gaat om techniek. Het belang is groot om vooral ook jongeren in aanraking te laten komen met techniek met het oog op de verwachte toekomstvraag in technische beroepsgroepen en de nu al ontstane tekorten. Ook speelt mee dat de instroom in technische gerichte opleidingen achterblijft. Het gaat er vooral om dat jongeren op de momenten in hun (school)carrière een weloverwogen keuze kunnen maken om al dan niet te kiezen voor techniek. De uitvoering is neergelegd bij het Verbindingscentrum Technific, sinds dit jaar onderdeel van Brainport Development. Technific coördineert de uitvoering van de projecten (die regelmatig door derden worden uitgevoerd) en draagt zorg voor de strategische verbinding met provinciale en landelijke ontwikkelingen op dit terrein. Jaarlijks stelt Technific in overleg met de gemeente een concreet activiteitenplan op, waarbij op regelmatige basis gerapporteerd en gemonitord wordt. Enkele voorbeelden van projecten die in 2010 al liepen zijn:

- Waanzinnige Karavaan: een 10 weken durend project waarbij leerlingen uit groep 7/8 een skelter uitbouwen met techniek. Tijdens een slotmanifestatie showen alle groepen hun voertuigen in een optocht, waarna een eindpresentatie volgt en een beoordeling door een jury. Dit jaar hebben 150 leerlingen meegedaan, afkomstig van 8 basisscholen uit Helmond (met name) en omgeving.
- Bedrijf te Kijk: bedrijven met technische achtergrond open hun deuren voor scholen. Dit jaar doen vanuit Helmond 8 bedrijven mee.
- AeroTech evenement: project op Eindhoven Airport om jongeren de verbinding techniek-luchtvaart te laten ontdekken. Dit jaar hebben 1250 leerlingen meegedaan (groep 7/8), merendeel afkomstig van Helmondse basisscholen.
- Mad Science: 'techniekdocenten' komen zeer levendige praktijklessen geven op scholen m.b.t. elektriciteit, scheikunde, mechanica, forensisch onderzoek enz. Voor jongeren uit groep 3 /tm 8.

In juni 2010 is in de vorm van een slotbijeenkomst in de Fonkel het project 'Een reis door het Wajong landschap' afgerond. Dit project richt zich op het in kaart brengen van het 'landschap aan dienstverlenende en ondersteunende organisaties' vanuit het perspectief van jongeren met een arbeidshandicap of beperking. Daarbij is in het bijzonder stil gestaan bij de overgang van school naar werk of stageplek en de afbreukrisico's in dat traject. Het heeft geresulteerd in het rapport 'De ondersteuning geregeld; vraag en aanbod in de ondersteuning van jongeren naar werk'. Dit rapport bevat diverse handvatten voor gemeente én de organisaties uit het veld actief de vraagstukken t.a.v. de Wajong-populatie op te pakken. In de 2e helft is gestart met de voorbereidingen om de handvatten uit het rapport, samen met de professionals uit het veld, meer handen en voeten te geven. Dit zal doorlopen naar 2011.

Het afgelopen jaar heeft ook in het teken gestaan van de opvolging van het Zebra-project door de Werkschool. De Werkschool is een samenwerkingsproject dat een sluitende ondersteuning moet bieden aan jongeren met een beperking in het traject van school naar werk. Doel is uitval van jongeren te voorkomen en doorstroom te stimuleren in een relevante werkomgeving. Per schooljaar maken 100 jongeren gebruik van deze ondersteuning. In de Werkschool werkt de gemeente Helmond samen met het UWV Werkbedrijf, MEE Zuidoost Brabant, Stichting ORO, Refrisk, Sterk in Werk, regionale cluster 3 en 4 scholen De Hilt, Korenaer, Anton van Dijkschool, Praktijkschool Helmond, en de Atlant Groep. Door de Peelland gemeenten wordt naar evenredigheid de kosten voor een projectleider ingebracht.

Voor wat betreft de onderwijsontwikkeling op het gebied van Food en Automotive en de koppeling ervan met het bedrijfsleven kan eth volgende gemeld worden:

- Met ingang van het schooljaar 2010-2011 is bij Fontys Hogescholen in Eindhoven de HBO opleiding Automotive gestart (66 leerlingen), met een belangrijke koppeling naar de HTACampus in Helmond. Daarnaast hebben Fontys en de Hogeschool Arnhem Nijmegen vergevorderde plannen voor de vestiging van automotive onderwijs in Helmond. Hiervoor is een subsidieaanvraag bij o.a. het Rijk gedaan. De uiteindelijke beslissing om de plannen door te zetten zal sterk afhankelijk zijn van de evt. toekenning vanuit het Rijk.
- Met ingang van het schooljaar 2010-2011 is op het ROC ter Aa in Helmond de MBO opleiding Automotive gestart (max 20 leerlingen).
- Met ingang van het schooljaar 2010-2011 is in samenwerking met de Stichting VMBO Zuidoost Brabant een doorlopende leerlijn van VMBO automotive-mechatronica gerealiseerd in het Vakcollege Helmond en Hub van Doorne College in Deurne.

- Op de Groene Campus is voor het jaar 2010-2011 samen met Food Connection Point verder gewerkt aan het MBO aanbod (food production; food management; food & technology) – circa 25 leerlingen.
- Fontys TNW biedt de HBO opleiding Applied Sciences aan, met leerroute Science & Food. Het contextrijke deel van deze opleiding vindt plaats in Helmond op de Groene Campus (i.s.m. Food Connection Point). Circa 60 leerlingen.

Terugblik op prognoses

In het jaarplan arbeidsmarktbeleid 2010 is nadrukkelijk gewezen op de grote onzekerheid m.b.t. de economische ontwikkelingen en de mogelijke gevolgen voor de arbeidsmarkt. Het algemene uitgangspunt was echter, gebaseerd op uitspraken van o.a. CPB, CBS en UWV, dat 2011 vooral een negatief beeld zou tonen. De vraag was vooral in welke mate. Uitgaande van de situatie per november 2010 is rekening gehouden met een drietal varianten (gunstig, ongunstig en een tussenvariant). De ongunstige variant was primair gebaseerd op de prognoses van de hiervoor genoemde instanties. De gunstige variant betrof vooral een extrapolatie van de ontwikkeling in 2009 t.o.v. eind 2008. In tabel 5 is dat nogmaals weergegeven, met daaraan toegevoegd de situatie per november 2011.

Tabel 5 Prognoses en stand van zaken 2009/2010

	November 2009	Gunstige variant	Tussenvariant	Ongunstige variant	November 2010
Arbeitsplaatsen (>12 uur p/w) ⁴	34.185	33.800	33.330	32.475	36.085
Werkenden ⁵	35.288	35.000	34.410	33.616	37.181
Werkloosheid	4.193	5.000	5.590	6.384	3.903
Jeugdwerkloosheid (tot 27jaar)	582	725	785	885	502
Werkloosheid %	10.7%	12.5%	14%	16%	9.5%
Beroepsbevolking	39.481	40.000	40.000	40.000	41.084
Participatiegraad	66.5%	67%	67%	67%	Nnb
Potentiële beroepsbevolking	59.332	59.550	59.550	59.550	Nnb
Aantal bijstandsgerechtigden	2.146	2.425	2.855	3.260	2.299
% bijstandsgerechtigden	5.4%	6%	7%	8.2%	5.6%
Aandeel jongeren 23 jaar dat een startkwalificatie heeft en/of op school zit	70%	72%	72%	72%	Nnb

Bron: UWV Werkbedrijf, afdelingen Onderzoek & Statistiek en Werk & Inkomen gemeente Helmond.

De positieve ontwikkeling in 2010 zoals die eerder in dit hoofdstuk is beschreven blijkt duidelijk uit bovenstaande tabel. De resultaten per november 2010 zijn over de gehele linie positiever dan zelfs de meest gunstige prognosevariant. In plaats van de verwachte stijging in werkloosheid is juist sprake van een structurele daling. Bovendien is al eerder geconstateerd dat de werkloosheid in 2010 sterker is gedaald vergeleken met de regio Zuidoost Brabant en de provincie Noord-Brabant.

⁴ Bron: Onderzoek en Statistiek gemeente Helmond. Peildatum: 1 april v/h voorgaande jaar. Dus cijfers vermeld voor november 2010 hebben 1 april 2009 als peildatum.

⁵

Ten aanzien van de ontwikkeling in het aantal arbeidsplaatsen dient te worden opgemerkt dat dit cijfers betreffen met 1 april 2009 als peildatum. Deze cijfers worden landelijk gegenereerd door het CBS en worden pas in het voorjaar van het volgende jaar vrijgegeven (dus peildatum 1 april 2010 volgt in voorjaar 2011).

Hoofdstuk 4 Prognoses, uitgangspunten en activiteiten Jaarplan 2011

In dit hoofdstuk staan we allereerst stil bij enkele verwachtingen t.a.v. de economie en arbeidsmarkt en proberen dit te vertalen naar nieuwe, bijgestelde, doelstellingen voor het Helmondse arbeidsmarktbeleid. Daarna wordt ingegaan op de belangrijkste acties en projecten in de verschillende clusters voor 2011.

Prognoses

In tabel 6 t/m 8 staan enkele CPB-ramingen samengevat voor de jaren 2009, 2010 en 2011 benoemd (ramingen uitgebracht op 4 momenten).

Tabel 6 CPB-ramingen ontwikkeling Bruto Binnenlands Product

	2009	2010	2011
Maart 2009	-3.5%	-0.25%	-
September 2009	-4.75%	0%	-
Maart 2010	- 4 %	1,5 %	2 %
September 2010	- 3.9 %	1,75 %	1,5 %

Tabel 7 CPB-raming ontwikkeling werkloosheid (x1000 personen)

	2009	2010	2011
Maart 2009	420	675	-
September 2009	405	615	-
Maart 2010	379	500	500
September 2010	377	435	435

Tabel 8 CPB-raming ontwikkeling werkloosheid (als % van beroepsbevolking)

	2009	2010	2011
Maart 2009	5.5%	8.75%	-
September 2009	5.25%	8%	-
Maart 2010	4.9%	6.5%	6.5%
September 2010	4.8%	5.5%	5.5%

Na een forse krimp in 2009 verwacht het CPB dat de economie in 2010 en 2011 weer zal groeien. De motor van die groei is de export. In 2010 is er een matige groei waarvan het CPB verwacht dat deze uitkomt op 1¾%. Deze groei zal in 2011 iets vertragen (1½%). De vertraging in de economische groei komt onder meer doordat de overheid haar maatregelen om de economie te stimuleren aan het afbouwen is. De belangrijkste groeisectoren in termen van aantallen banen in de periode 2011-2015 zijn volgens de Arbeidsmarktprognose van UWV WERKbedrijf het uitzendwezen, zorg en welzijn, adviesbureaus en makelaardij en de horeca. Minder goede perspectieven zijn er voor de sectoren industrie, openbaar bestuur en bouw.

In 2009 is de groei van het arbeidsaanbod teruggefallen naar 54.000 personen. Het CPB verwacht in 2010 nog een groei van 10.000 personen, maar in 2011 een krimp van 15.000 personen. Deze ontwikkeling wordt in de eerste plaats veroorzaakt door de economische crisis, maar ook door de vergrijzing. Zo worden in 2010 170.000 mensen 65 jaar en in 2011 230.000 mensen. Overigens stijgt de participatie van vrouwen en ouderen nog wel, maar dit is onvoldoende om de effecten van de conjunctuur en demografie te compenseren.

Met ingang van 2011 zal de totale nieuwe instroom van jongeren op de arbeidsmarkt lager zijn dan de totale uitstroom van ouderen die op 65 jarige leeftijd de arbeidsmarkt gaan verlaten. Dat betekent dat er een tekort op de arbeidsmarkt zal gaan ontstaan dat bij het verstrijken van de jaren alleen maar zal toenemen.

Het CPB verwacht dat de werkloze beroepsbevolking zal stijgen van 4,8% in 2009 naar 5½% in 2010 en 2011. In aantallen: van 377.000 personen in 2009 tot 435.000 in 2010 en 2011. De werkloosheid is ondanks de crisis relatief laag gebleven, zeker in internationaal perspectief. Verklaringen hiervoor zijn de flexibiliteit van de Nederlandse arbeidsmarkt wat betreft het aantal gewerkte uren en dat bedrijven werknemers hebben vastgehouden in afwachting van betere tijden. Verder hebben zzp-ers en uitzendkrachten een deel van de klap opgevangen. Dat laatste is echter niet zichtbaar in de werkloosheidsstatistieken.

Het jaar 2011 staat in het teken van inzettend herstel, maar daar passen wel enkele waarschuwende kanttekeningen bij. De crisis begon in 2008 op de financiële markten, raakte toen de economie en werd in 2010 goed merkbaar doordat mensen hun baan verloren en in koopkracht achteruitgingen. De crisis bereikt burgers dus met een vertraging, en dat geldt ook voor het herstel. Als de economie zich herstelt neemt de werkloosheid pas na enige tijd af en ook de lonen stijgen pas later; in 2011 stabiliseert de werkloosheid en gaat de gemiddelde burger erop achteruit in koopkracht. Vanaf 2011 worden in Nederland de overheidstekorten teruggedrongen. Deze noodzakelijke versoeringen treffen burgers in de portemonnee en kunnen daardoor leiden tot lagere bestedingen. Tegelijkertijd is het aanpakken van de tekorten juist nodig om het vertrouwen in de economie te herstellen.

Nu de economie voorzichtig herstelt en de werkloosheid daalt, wordt een deel van de crisismaatregelen in 2011 afgebouwd om de mobiliteit op de arbeidsmarkt niet te belemmeren. Zo loopt de deeltijd-WW in juli 2011 af en eindigt het actieplan aanpak Jeugdwerkloosheid in 2011. Andere crisismaatregelen hebben hun nut voor de verdere versterking van de arbeidsmarkt en gaan onverkort door. Zij moeten vooral helpen om de mobiliteit te bevorderen. Zo worden de mobiliteitscentra die landelijk bij de crisisaanpak zijn opgezet onderdeel van de vaste dienstverlening vanuit de Werkpleinen.

Op grond van de prognoses van o.a. het CPB en UWV Werkbedrijf en de ontwikkelingen zoals we die in 2009 en 2010 in werkelijkheid hebben meegemaakt, valt geen eensluidende prognose op te stellen voor het jaar 2011 m.b.t. de arbeidsmarkt in Helmond. Daarom wordt ook voor 2011 gewerkt met een drietal varianten.

Tabel 9 Mogelijke ontwikkeling naar 2011

	November 2010	Gunstige variant	Tussenvariant	Ongunstige variant
Arbeitsplaatsen (>12 uur p/w)	36.085	36.085*	35.000	34.185
Werkenden	37.181	37.584	37.184	37.084
Werkloosheid	3.903	3.500	3.900	4.000
Jeugdwerkloosheid (tot 27jaar)	502	400	500	515
Werkloosheid %	9.5%	8.5%	9.5%	9.7%
Beroepsbevolking	41.084	41.084	41.084	41.084
Aantal bijstandsgerechtigden	2.299	2.069	2.299	2350
% bijstandsgerechtigden	5.6%	5.0%	5.6%	5.7%
Aandeel jongeren 23 jaar dat een startkwalificatie heeft en/of op school zit	Nnb	Nnb	Nnb	Nnb

De eerste variant staat voor de voortzetting van de positieve trend uit 2010. Daarbij wordt uitgegaan van een verdere daling van circa 10% van de werkloosheid en jeugdwerkloosheid. Ook voor de bestandsontwikkeling van de bijstandpopulatie wordt op grond van de ontwikkeling in de laatste maanden van 2010 uitgegaan van een daling. Voor wat betreft de ontwikkeling van de werkgelegenheid, gemeten in het aantal arbeidsplaatsen van 12 uur of meer per week, gaat de gunstige variant uit van het vasthouden van het huidige cijfer. * Zoals eerder vermeld kennen deze cijfers circa een jaar vertraging met als gevolg dat de voorspelde teruggang in werkgelegenheid voor 2010 mogelijk pas in 2011 zichtbaar is in de cijfers.

De ongunstige variant gaat uit van de prognose waarbij sprake is van een lichte teruggang van de arbeidsmarkt. In de cijfers vertaalt zich dat naar een groei van werkloosheid, inclusief jeugdwerkloosheid en de bijstandspopulatie, van circa 2,5%.

De tussenvariant staat vooral voor een stabilisatie van de huidige situatie (met uitzondering van het aantal arbeidsplaatsen ivm de hiervoor genoemde meetmethode).

Prioriteiten voor 2011

Op grond van de resultaten en ontwikkelingen in 2010 en de verwachte ontwikkelingen in 2011 zijn de volgende prioriteiten in beleid benoemd:

1. Vraaggestuurde benadering arbeidsmarktbeleid

Verder invullen van de werkgeversbenadering door in te zetten op het mobiliseren/benutten van de bestanden/netwerken aan werkgevers. Intensieve samenwerking met bedrijfsnetwerken, zoals BZW, VICH, Stichting Bedrijventerreinen Helmond, FOH en Atlant Partnership. Daarnaast zullen bedrijven met (groei)ambities in de stad proactief benaderd worden. Als laatste betreft het ook de doorontwikkeling van het HRM-servicecentrum op het Werkplein en de koppeling met bestaande initiatieven als de diverse sectorservicepunten van het UWV Werkbedrijf.

2. Blijvende aandacht voor jeugd

Werken aan arbeidsmarktbeleid en een betere aansluiting tussen vraag en aanbod leidt als vanzelf naar aandacht voor scholing. De verwachting is dat in de komende tijd de arbeidsmarkt verder zal verkrappen onder invloed van de vergrijzing en de ontgroening. Hierbij is een trend zichtbaar waarbij de eisen die aan werknemers gesteld worden op alle niveaus en in alle sectoren toenemen. Voor banen die als ongeschoold worden beschouwd is al snel iemand nodig met een middelbare beroepsopleiding. Het is dan ook van groot belang aandacht te (blijven) besteden aan de ontwikkeling en opleiding van jongeren om ze klaar te stomen voor een plek op de arbeidsmarkt. De doorontwikkeling van het huidige Jongerenloket is vanuit die optiek ook in de activiteiten een aandachtspunt.

3. Inzet op 45+

Het aantal niet-werkenden van 45 jaar of ouder is in de afgelopen crisisperiode relatief hard getroffen. In het kader van de regionale crisisplannen is eind 2010 een aantal maatregelen gelanceerd waarmee ingezet wordt op het terugbrengen van deze groep naar de arbeidsmarkt. Daarbij gaat de aandacht enerzijds uit naar opleiding/kwalificatie (dmv een aparte opleidingscheque) en anderzijds naar concrete plaatsingen in het mkb en de uitzendbranche (d.m.v. een plaatsingsbonus).

4. Competentiegericht activeren van mensen

De kenmerken en competenties van veel niet-werkenden sluiten niet aan bij de vraag. Er is een duidelijke discrepantie tussen de eisen van werkgevers en de kwalificaties van niet-werkenden. Vakscholing is voor veel werklozen en inactieven noodzakelijk om een stabiele positie op de arbeidsmarkt te krijgen. Competentiegericht bemiddelen en daarbij horende instrumenten dienen verder ontwikkeld te worden, waarbij vooral het inpassen in een breder (re-integratie) traject de aandacht verdiend.

5. Actief en innovatief Sectorbeleid Automotive en Food

Volgens het RWI⁶ kan arbeidsmarktbeleid in de jaren na de crisis alleen succesvol zijn wanneer het is ingebed in een geheel waarbij economisch beleid, infrastructuur, innovatiebeleid en sociaalcultureel klimaat een belangrijke rol spelen.

In dat verband pleit de RWI voor een herstelbeleid waarin een nieuw vorm te geven actief en innovatief sectorbeleid waarin het optimaal faciliteren van kansrijke sectoren en bedrijven centraal staat en waarvan het arbeidsmarktbeleid een samenhangend onderdeel uitmaakt. De gemeente Helmond zet al een aantal jaren in op innovatief sectorbeleid voor de speerpuntsectoren Automotive en Food. Ten aanzien van deze sectoren wordt in 2011 prioriteit gegeven aan het verder uitvoeren en intensiveren van de diverse projecten. Centraal daarbij staan de doorontwikkeling van de HTACampus en verdere stappen in de ontwikkeling van een Food Technology Park Brainport.

6. Blijvende aandacht voor preventie van werkloosheid

De inspanningen gericht op het voorkomen van werkloosheid, o.a. door het preventief inzetten van de participatiemiddelen, hebben geleid tot positieve resultaten en vragen om voortzetting/vervolg. Hierbij is van groot belang de samenwerking met oa UWV Werkbedrijf en het bedrijfsleven (in kader van 'werk naar werk trajecten').

7. Afronden en afbouwen maatregelen crisisperiode

⁶ Arbeidsmarktanalyse 2010, RWI 2010

De lopende actieplannen (Actieplan Arbeidsmobiliteit Regio Brainport en het Actieplan Jeugdwerkloosheid Zuidoost Brabant) afronden en waar nodig/wenselijk het structureel integreren van onderdelen/instrumenten in de reguliere uitvoering en beleidskaders. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de inbedding van de regionale samenwerkingsvormen (o.a. Taskforce) en de inzet van een mobiliteitsteam.

Acties per cluster

Voor een belangrijk deel is het jaarplan 2011 een voortzetting van het jaarplan 2010, in het bijzonder waar het gaat om langer lopende projecten of aandachtsvelden. In deze paragraaf worden per cluster de belangrijkste activiteiten voor 2011 beschreven. In onderstaande tabel is de relatie tussen de clusters en de prioriteiten weergegeven. Nb: besloten is om clusters 3 en 5 samen te voegen gezien de gelijksoortige thematiek.

	Prioriteit 1 Vraaggestuurde benadering	Prioriteit 2 Aandacht jeugd	Prioriteit 3 Inzet 45+	Prioriteit 4 Competenties	Prioriteit 5 Innovatief sectorbeleid	Prioriteit 6 Preventie werkloosheid	Prioriteit 7 Maatregelen crisis
Cluster 1 Economische structuurversterking	X				X	X	
Cluster 2 Ruimtelijk economisch beleid	X				X		
Cluster 3 & 5 Verhogen opleidingsniveau, terugdringen jeugdwerkloosheid en betere aansluiting onderwijs- arbeidsmarkt	X	X	X	X	X	X	X
Cluster 4 Inschakelen werklozen in arbeidsproces	X	X	X	X		X	X

Cluster 1: Economische structuurversterking

In dit cluster staan acties centraal die beogen de economische structuur in algemene zin te versterken, en in het bijzonder de economische speerpuntsectoren automotive en food.

Voor het speerpunt automotive ligt in 2011 de nadruk op de verdere (fysiekruimtelijke) ontwikkeling van de High Tech Automotive Campus. Zo zal gestart worden met de bouw van de automotive facilities Brainport Center. Het Automotive Facilities Brainport Center bestaat uit werkplaatsen, kantoren, laboratoria en unieke testfaciliteiten ook voor elektrische voertuigen.

Er komen 4 shared facilities in de vorm van labs die open staan voor zowel onderwijs als bedrijfsleven. Kennisinstituten en andere bedrijven vinden elkaar binnen de shared facilities en werken in gezamenlijkheid aan de ontwikkeling van nieuwe technologie. Dit zal leiden tot nieuwe samenwerkingen en versterking van het automotive-cluster. In 2011 zullen de eerste 2 labs worden opgeleverd, te weten het lab Electric Vehicle Center en het Driving Guidance lab. Ook zal in 2011 Helmond als centrum voor elektrisch rijden verder uitgewerkt worden met een actieplan en een haalbaarheidsonderzoek voor het plaatsen van laadpalen in de openbare ruimte ten behoeve van elektrische auto's.

Voor het economische speerpunt Food zal 2011 in het teken staan van de uitwerking van het Food Technology Park Brainport op Suytkade. Het park zal een concentratie van technische demonstratielijnen, bedrijfshuisvesting, onderwijs, een leerwerkfabriek, laboratoria en ontspanningsmogelijkheden omvatten. Met het Food Technology Park Brainport wordt beoogd ondernemerschap in het cluster Food in Helmond te bevorderen en te behouden door verbanden te leggen met Food en techniek, onderwijs, innovatie, design, health, leisure en cultuur. Daarnaast om de economische structuur rondom het cluster Food te versterken.

Om bovengenoemde doelstellingen te bereiken zal medio 2011 het totale businessplan voor het Food Technology Park Brainport gereed zijn. Parallel hieraan wordt al gestart met de uitvoering van de 1^e fase van het businessplan (dd. 15 september 2010), namelijk de bouw van het campusonderdeel Food & Freshlab welke in het najaar van 2011 in gebruik zal worden genomen door ondernemers en onderwijs. Het Food & Freshlab is een leerwerkfabriek bestemd voor onderwijs en bedrijfsleven. Gericht op vakmanschap en klaarstomen van gemotiveerd goed opgeleid personeel voor de beroepspraktijk (procesoperators).

Ook zal gestart worden met de campusonderdelen Chez Pascal; een praktisch proef- en demonstratiecentrum bestemd primair voor bedrijfsleven en secundair voor onderwijs, o.a. op terrein van milde conservering. En als laatste het project Food2Market centrum gericht op het faciliteren van MKB-ers bij het innovatieproces, met een pallet aan ondersteunende partners en tools op het gebied van o.a. innovatiemanagement, consumentenkennis, marktonderzoek, co-creatie en conceptontwikkeling.

Als laatste zal er in 2011 extra aandacht zijn voor starters en duurzaam ondernemerschap. Ondanks een goed ondernemingsklimaat in Helmond blijven vooral startende ondernemers en bedrijven in een doorgroeifase kwetsbaar. De overlevingsfracties van startende bedrijven na 5 jaar liggen landelijk rond de 48%. Naast het blijvend stimuleren van ondernemerschap wil de gemeente zich daarom meer bezig houden met de duurzame versterking van het ondernemerschap in Helmond, met de focus op starters. Bij dit laatste gaat het niet om een stijging in het aantal nieuwe ondernemingen teweeg te brengen, maar is het juist van belang de (startende) ondernemingen die er al zijn zó te ondersteunen dat de kans op een duurzaam bedrijf verbetert. Dit zal gebeuren door de informatievoorziening voor ondernemers te verbeteren, zorgen voor geschikte huisvesting voor ondernemingen op het juiste moment in de bedrijfsvoering en voor het uitvoeren van een programma gericht op competentieverbetering van starters.

Met betrekking tot de zorgsector wordt eveneens een aantal activiteiten ondernomen, verspreid over een aantal clusters. M.b.t. dit cluster gaat het om het verder verkennen van de mogelijkheden om de Helmondse betrokkenheid te vergroten in programma's als Brainport Health Innovation en Slimme Zorg (Provincie). Daarbij gaat het bijvoorbeeld om de ontwikkeling en toepassing van technologieën die in de (thuis)zorg kunnen worden ingezet (bijv. domotica). Daarnaast werkt een aantal partijen uit de sector aan nieuwe initiatieven op het vlak van contextrijk onderwijs met een nauwe aansluiting op de arbeidsmarkt. De gemeente Helmond zal daarbij voor zover nodig een faciliterende rol innemen.

Cluster 2: Ruimtelijk economisch beleid

Voor 2011 staat met name de vaststelling en uitvoering van het Actieplan Bedrijventerreinen centraal. De eerste acties o.a. m.b.t. een cameraplan, verkeersmaatregelen en verlichting worden in 2011 uitgevoerd. Daarnaast zal een start gemaakt worden met de herijking van het Masterplan bedrijventerreinen Helmond, in nauwe samenwerking met het Helmondse bedrijfsleven.

Tevens zal er in 2011 aandacht zijn voor Bedrijfshuisvesting voor ondernemers. In 2011 willen we komen tot een betere afstemming met diverse partijen wat betreft geschikte huisvesting voor ondernemingen op het juiste moment in de bedrijfsvoering. In 2011 zal er een actieplan opgeleverd worden en gestart worden met de uitvoering. Voor 2015 willen we voldoende bedrijfshuisvesting beschikbaar hebben voor de complete bedrijfscyclus, dus ook betaalbare ruimtes voor startende ondernemers.

In 2010 zijn 15 creatieve ondernemers gestart in Bedrijvencentrum Heistraat (BCH). Deze startende ondernemers (zowel A-starters als reguliere starters) worden ondersteund door de gemeente via coaching en opleidingsmogelijkheden om hun ondernemerskwaliteiten te verbeteren en daarmee de slagingskansen van hun onderneming te vergroten. Het project is nu al een succes en in 2011 wordt bekeken of deze succesvolle instrumenten uitgerold kunnen worden Helmond breed via het actieprogramma ondernemerschap Helmond.

Begin 2011 zal bekend zijn of er een OP-Zuid subsidie wordt toegekend voor het programma Werk en Wijkeconomie. Indien dit positief is zal in Helmond West een programma worden uitgevoerd tot en met 2015 dat zich richt op het versterken en organiseren van ondernemerschap op een laag schaalniveau, waarbij functiemenging van wonen en werken het leidende principe is. En het bieden van kansen voor bewoners van Helmond West om door middel van nieuw ondernemerschap te participeren in de samenleving, en zo een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid van de wijk en (gedeeltelijk) een eigen inkomen te verdienen. Een bedrijvencentrum volgens het concept BCH is hier een onderdeel van.

Cluster 3 en 5: Het verhogen van opleidingsniveau, jeugdwerkloosheid en aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt

In dit cluster zal de aandacht blijven uitgaan naar het Servicepunt Leren en Werken Helmond/Peelland en het HRM-servicecentrum. Specifieke aandachtspunten voor het HRM-servicecentrum in 2011 vormen de verdere uitwerking en borging van de eigen organisatiestructuur, het doorontwikkelen van de communicatie en marketing richting werkgevers, en het bevorderen van arbeidsmobiliteit. Ook het Jongerenloket wordt verder ingebed in de organisatie op het Werkplein en doorontwikkeld in de lijn van de regionale afspraken en actieplannen. Hierbij is de koppeling met onder andere onderwijs- en jeugdbeleid van groot belang.

Met betrekking tot de zorgsector zal in 2011 een verdere ontwikkeling van een Sectorservicepunt Zorg en Welzijn plaats vinden op het Werkplein. Dit servicepunt, in samenwerking met het Werkplein Mercado in Eindhoven, richt zich specifiek op dienstverlening naar de zorgsector. Zorginstellingen zijn ook nauw betrokken bij dit initiatief. Punt van aandacht zal zijn de samenwerking met het HRM-servicecentrum, dat zich ook richt op de zorgsector en mogelijk overlap kent. In het bestuur van het HRM-sc is de zorgsector ook nadrukkelijk vertegenwoordigd.

In 2010 is het meerjarenprogramma voor techniekeducatie en –promotie vastgesteld en voor 2010 ook uitgevoerd. Ook voor 2011 wordt in samenwerking met Verbindingscentrum Technific (onderdeel van Brainport Development) een nieuw activiteitenplan opgesteld en uitgevoerd. Het gaat hier om 12 activiteiten op basisscholen, voortgezet onderwijs en LBO-MBO scholen in Helmond.

In 2011 zal er blijvende aandacht zijn voor de doorontwikkeling van de Groene Campus. Het gaat hier om vernieuwing van de leerlijnen van VMBO, MBO, HBO op het gebied van food, groen, hospitality, leisureonderwijs en de synergie daartussen, zodat dit aansluit bij de ontwikkeling van het Food Technology Park Brainport. Hetzelfde geldt voor de verdere ontwikkeling van onderwijs op de HTAC met een doorlopende leerlijn, contextrijk HBO aanbod en samenwerking met bedrijfsleven en onderwijs.

Als laatste zal er volop aandacht zijn voor de Wajong in Helmond. Landelijk wordt het probleem van de sterk toenemende groep jonggehandicapten hoop op de agenda gezet. Helmond heeft de primeur om door het Rijk ondersteund een project uit te voeren om de problematiek en organisatie rondom het Wajong-vraagstuk te analyseren specifiek voor de Helmondse situatie. In 2011 zal dit project Wajong-landschap verder worden uitgevoerd in de vorm van workshops en breed opgezette ketenbijeenkomsten. Ook zal in 2011 de verdere inbedding van de werkschool voor jongeren met een beperking plaatsvinden.

Cluster 4: Het inschakelen van werklozen in het arbeidsproces

Eind 2010 is de visie Participatiebudget vastgesteld i.h.k.v. de wet participatiebudget. Waar we vroeger de insteek moesten kiezen vanuit de regelgeving, geeft het Participatiebudget de mogelijkheid om de behoefte van de burgers meer integraal te bekijken. Belangrijk binnen de visie participatiebudget is om burgers duurzaam in beweging te krijgen op de arbeidsmarkt door het leveren van maatwerk. Dit wil zeggen dat de persoonlijke omstandigheden van de burger en/of de omstandigheden van het huishouden waar deze inwoner deel van uit maakt nog meer bepalend gaan worden voor de ondersteuning die vanuit de gemeente wordt geboden.

Hierbij zal gebruik gemaakt worden van de samenhang en overlap tussen de gebieden inburgering, volwasseneneducatie en re-integratie. Voor 2011 ligt de focus op het optimaliseren van het huidige beleid en werkprocessen.

Voor de optimalisatie van de werkprocessen zal op het Werkplein het concept van de participatieladder worden geïmplementeerd in 2011. Dit maakt het mogelijk om inzichtelijker te maken welke ondersteuning iemand nodig heeft t.b.v. arbeidsparticipatie. De afstand tot de arbeidsmarkt wordt vertaald naar een aantal treden op die ladder. Tijdens de leerwerktrajecten worden de werkzoekenden gecoacht naar een steeds hogere trede op de ladder, waarbij die van regulier werk het hoogst haalbare is.

Daarnaast wordt er in 2011 een pilotproject opgestart om te kijken of er nieuwe combinaties tussen re-integratie, inburgering en volwasseneneducatie kunnen worden aangeboden. Wellicht dat hiermee trajecten versneld doorlopen worden en wachttijden tussen twee

verschillende trajecten worden verkort. Hierbij moet wel een kanttekening worden geplaatst worden dat er binnen alle 3 de materiewetten Inburgering, re-integratie en volwasseneneducatie bezuinigd gaat worden de komende jaren.

Medio 2010 heeft de gemeente Helmond haar samenwerking met de regio Eindhoven op het gebied van de zorgsector verder vorm gegeven door te participeren in de Stuurgroep Arbeidsmarktbeleid Zorg & Welzijn Zuidoost Brabant. Hierin participeren zorginstellingen, onderwijs, gemeenten en UWV. De stuurgroep richt zich op de 'grote' arbeidsmarktvraagstukken die op de zorgsector afkomen (bijv de grote personeelstekorten, nieuwe opleidingsbehoeften en imago) en die niet op lokale schaal opgepakt kunnen worden. Om de effectiviteit zo groot mogelijk te houden is besloten een subregionale indeling te hanteren: Eindhoven e.o. en Helmond/Peeland. De stuurgroep zal bestaan uit een vaste kern van managers van zorginstellingen en de gemeente en naar gelang de thematiek zullen de andere partijen worden gevraagd om te participeren. Belangrijk gegeven, met het oog op draagvlak, is dat het initiatief van de stuurgroep afkomstig is vanuit de zorgsector zelf en zij ook de trekkende partij is. Begin 2011 wordt vanuit de stuurgroep een concreet actieprogramma verwacht.

In 2011 zullen nieuwe afspraken gemaakt gaan worden met de huidige contractanten op het gebied van re-integratie. Gebleken is dat de inkoop van de huidige trajecten, zoals deze zijn onderverdeeld in de percelen, niet tot de gewenste resultaten hebben geleid. Bovendien blijkt dat de gemeente, op grond van de afspraken in de huidige aanbestedingskaders, onvoldoende in staat is om de gewenste regie te voeren. In 2011 worden er maatwerkgerichte trajecten/projecten ontwikkeld waarbij de uitstroom/doorstroom centraal staat in combinatie met de toepassing van de participatieladder en een diagnosetool. Ook zullen de trajecten meer doelgroepgericht zijn, waarbij steeds meer sprake zal zijn van duale leer/werktrajecten. De projecten zullen, afhankelijk van de klant, zowel modulair als integraal kunnen worden ingekocht.

Als laatste wordt in 2011 het project zorg- en de gemaksdiensten opgestart. Met dit project wordt enerzijds een structuur opgezet waarmee na afloop van het project structureel vraag en aanbod gekanaliseerd worden en er goede matches gemaakt kunnen worden tussen mensen die een uitkering ontvangen en mensen die gebruik willen maken van collectieve zorg- en gemaksdiensten. Anderzijds moet het project zich richten op leer/werktrajecten gericht op re-integratie en doorstroming op de arbeidsmarkt.

Middelen en financiering

Voor de uitvoering van de activiteiten zoals opgenomen in dit jaarplan wordt uitgegaan van de gemeentebegroting 2011. Met betrekking tot de projecten binnen Samen Investeren worden de binnen die kaders afgesproken financiële procedures gevolgd.

Behalve de inzet van eigen capaciteit vanuit de afdelingen Economie en Arbeidsmarkt en Werk en Inkomen zijn de belangrijkste budgetten:

Budget	Bedrag 2011	Opmerkingen
Werkdeel Wet Werk en Bijstand	€ 10.073.242 mln (toegekend budget 2010) + € 2,5 mln (maximale inschatting, meeneemregeling)	
Wet Sociale Werkvoorziening	€ 20.5 mln	Verplicht in de vorm van loonkosten Wsw en uitvoeringskosten
Pilot Loondispensatie	€ 115.000	Betreft subsidie SZW
HighTech Automotive Campus	€ 2.6 mln	Investeringsprogramma (IVP). T.b.v. uitvoering businessplan Automotive.
Samen Investeren - Automotive Campus	€ 2.5 bijdrage gemeente Helmond Samen Investeren	T.b.v. realisatie Automotive Facilities Brainport –centre, automotive onderwijs. Co-financiering in kader van € 4.9mln FES-subsidie, € 2.8 mln provincie NB
Samen Investeren – Food Technology Park Brainport	€ 2.3 mln bijdrage Provincie Noord Brabant € 2.5 mln bijdrage gemeente Helmond	Betreft totaalbedrag over hele looptijd Samen Investeren. Concretisering volgt in 2010. Vanuit provincie NB bijdrage van € 2.3 mln. Primaire bestemming voor gebiedsontwikkeling/fysieke ontwikkeling.
Promotie en Acquisitiebudget	€ 50.000	Primair t.b.v. food-sector.
Brainport	€ 550.000	Jaarlijkse contributie Brainport Development zoals vastgesteld voor de periode 2010-2012
Parkmanagement	€ 40.000	Jaarlijkse bijdrage t.b.v. ondersteuning stichting bedrijventerreinen Helmond. Afbouw naar €20.000 in 2013.